

SIULEQUT

Allannguiniaraanni allanngorusussuseqartariaqarpoq. Nuna tamakkerlugu allannguissagaanni – allanngortitsissagaanni – tamanna taamaallaat iluatsissinnaavoq innuttaasut periutsiminnik allannguisinnaappata. Inuiaqatigiittullu periutsit nutaat tikilluaqqusariaqarpagut ataatsimoorlutalu ikioqatigiilluta tapersersoqatigiillutalu periutsit arriinnerusut pissusitoqqallu qimattariaqarlutigit.

Digitalimik allannguiniarnerput digitalinngortitsinissamuinnaq attuumassuseqassanngilaq. Siunertaqartariaqarpoq, uagullu anguniagarput siunertaqarpoq.

Kalaallit Nunaat isorartoorujussuuvoq inoqarfeerarpassuaqarlunilu, digitaliseriineq aqputigalugu ataatsimuulissaagut nunarsuarmilu pissutsit angerlarsimaffitsinnut eqqutissallutigit.

Digitalinngortitsineq aqputigalugu innuttaasut suliffeqarfiillu sukkanerumik pisariinnerusumillu attaveqarsinnaanngussapput, soorlu aamma Kalaallit Nunaata iluani pisorta qarfiit akornanni attaveqatigiinneq sukkanerulrunilu suleqatigiinneq pisariinnerulersinnaasoq.

Naalackersuisut anguniagaraat nunatta ammasumik aqunneqarnissaa, digitalinngortitsinerlu aqputigalugu pisorta qarfinni ingerlatseriaaseq ersarinnerulissaaq, pisorta qarfiillu assigiinngitsut akornanni suleqatigiinneq pitsanngorsarneqarsinnaalluni.

Pitsanngorsaanermi pineqartumi digitalinngortitsineq Naalackersuisut anguniagaannut aqputissaavoq. Anguniagaraat allaffissornerup pisariinnerulernissaa, sulianillu ingerlatsinermi periutsit assigiissarlutillu paasinarnulernissaat.

Ullumikkut nutarterineq sunaluunniit paasissutissat malillugit silassorissuutitamit ingerlanneqartarpoq. Inuiaqatigiinni digitaliseringi aqputigalugu nunatsinni ilisimasagut annertusiartussapput, digitaliseriinermi aqputigalugu paasissutissat pisariinnerulissapput pitsanngorsaavigineqariaannanngussallutillu. Digitalinngortitsinerlu aqputigalugu ineriartorsinnaanerput pitsaanerulissaaq. Sulissaagut nutaaliornermillu eqqarsassalluta.

Digitalimik allanngortitsinermi inuiaqatigiittut naleqalersitsiniarluni nutaamik eqqarsarneruvoq periutsinillu nutaanik nassaartortoqartussaalluni. Digitalimik allanngortitsineq iluatsissappat, peqataasussat tamarmik malinnaasariaqarput.

Inuiaqatigiinni digitalimik allannguisoqarneratigit pisorta qarfinnut, namminersorlutik inuussutissarsiortunut innuttaasunullu nutaanik piumasaqaateqartoqassaaq. Anguniagaq aatsaat iluatsissaaq innuttaasut, suliffeqarfiit pisorta qarfiillu Kalaallit Nunaanniillu periuseqarnerminni digitalimik ingerlatsinissaaq siulliullugu Eqqarsaatigisalerpassuk aammalu sillimaniarnej qaffassissoq digitalimik atuinerminni atugarilerpassuk.

Anguniagaq ataatsimoorluta anguniassavarput – ataatsimoorlutalu anguniagaq angussallutigu.

Múte Bourup Egede
Naalackersuisut Siulittaasuat

Imarisaa

Aallaqqaasiut	3
Sammissaq 1: Digitalinngortitsinermi tunngavissaq	5
Inuit pillugit paasissutissat pillugit inatsisit EU-mi inuit pillugit paasissutissanut peqqussummi piumasaqaataasut assingat.....	5
Inuiaqatigiinni pisorta qarfiit suliffe qarfiillu pisariaqavissut cyberimi sillimaniarnissaat pillugu qulakkeerinninnissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaannik atuutilersitsineq.....	5
Pisorta qarfinni Ataatsimut Digitalimik Aaqquussineq	6
Digitalinngortitsinerup iluani ataatsimut pisorta qarfinni aqutsineq	7
IT-qarnermi isumaqatigiissuteqarnissamut skabelonit aalajangersimasut	7
Digitalinngortitsinissamut inatsisiliornissaq	8
Pisorta qarfinni digitalimik piginnaasanik pitsanngorsaaneq	9
Sammissaq 2: Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarnissaq pitsaaneq	10
Paasissutissanik nittartakkatigullu sillimaniarneq aqutsisut oqaluuserisassaanni	10
Paasititsiniaaneq Innuttaasunut paasititsiniaaneq	11
Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarneq nuna tamakkerlugu ukkatarineqarnissaa.....	11
Sammissaq 3: Silassorissuutitaq aamma paasissutissat.....	13
Kalaallit Nunaanni paasissutissanut periusissiaq.....	13
Pisorta qarfinni silassorissuutitat.....	14
Tunngaviusumik paasissutissanut programmi.....	14
Sammissaq 4: Sullissivik.gl.....	15
Atuisut ingerlaarfissaat	15
Uanga quppenera – innuttaasoq aammalu Uanga quppenera appinngorlugu	15
Uanga suliffe qarfiutiga.....	16
Sammissaq 5: Digitalimik peqataatitsineq	17
Digitalimik peqataatitsineq.....	17
Nittartagaq iserfigineqariaannaasoq	17
Anguniarneqartut ataatsimut nalunaarsorsimaffiat.....	18
Digitalinngortitsineq eqqarsaatigalugu kikkut sunik suliaqassappat?	31

Aallaqqaasiut

Digitalinngortitsinermut periusissiami matumani Naalackersuisunit tunngaviumik immikkoortut tallimat saqummiunneqarput:

1. Digitalinngortitsinermi tunngavissaq
2. Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarnissaq pitsaaneq
3. Silassorissuutitaq aamma paasissutissat
4. Sullissivik.gl
5. Digitalimik peqataatitsineq

Sammasat qulaani taakkartorneqartut qanillisisinnaaneri pillugit toqqarneqarsimapput, innuttaasut pisorta qarfinnut, suliffeqarfiillu imminnut qanillisinnaapput taamaaliornerminnilu sillimaniarneq pitsanngorsarneqarsinnaallunilu ammanerusumik ingerlatsisoqarsinnaassaaq.

Sammasaq 1: Digitalinngortitsinermi tunngavissaq

”Digitalinngortitsinermi tunngavissaq”-mi anguniarneqartut tassaapput suleriutsit kiffartuussissutillu pitsaasumik atorluarsinnaasunillu digitaliseererneqarnissaat, aammalu pisorta qarfinni assigiimmik digitalimik atuinerup siuarsarneqarneratigut ingerlatsinerit pisariillisarneqarnissaat. Digitalinngortitsinermi aaqqiussissutininik ersarissumik suliaqarnikkut aqutsisoqarneratigullu aporfiusinnaasut suussusersineqarlutillu piffissaatillugu iliuuseqarfigineqartassapput.

Sammasaq 2: Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarnissaq pitsaaneq

Kalaallit Nunaat nunarsuarmi attaveqaatinut atassuteqarpoq. Geopolitiskimik soqutigisat inissisimaffiillu soqutigineqarnera eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni nittartakkatigut sillimaniarneq pitsanngorsarniarlugu iliuuseqartoqartariqarpoq – taamaattumik ”Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarnissaq pitsaaneq” digitalinngortitsinermut periusissiami matumani sammineqarpoq.

Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarnermi digitalimik systemip illersorneqarnissaa kisiat pinnagu – innuttaasut illersorneqarnissaat pineqarpoq. Naalackersuisunut pingaaruteqartorujussuuvoq qulakkiissallugu Kalaallit Nunaanni innuttaasut ulluinnarni digitalimik qanoq qularnaatsumik periuseqarsinnaallutik ilisimasaqarnissaat – aammalu pisorta qarfiit namminersortullu nittartakkatigut saassunneqarsinnaanermut qanoq imminnut illersornerusinnaanerlutik ilisimasaqarnissaat.

Sammasaq 3: Silassorissuutitaq aamma paasissutissat

Paasissutissat aallaavigalugit siunissami periusissagut suliffeqarfinnillu ingerlatseriutissagut takuneqarsinnaapput, paasissutissammi aallaavigalugit aalajangiisartut innuttaasut atuisullu iliuuserisartagaannik pissusaannillu nalunaarfigineqarsinnaapput. Silassorissuutitaq imaluunniit silassorissuutitat pilersitsisartut atorlugit suliffeqarfiit eqqarsarluarnerusumik pitsaanagerusumillu ingerlanneqarsinnaapput. Taamaaliortoqarsinnaassappalli paasissutissat atornerqartariaqarput silassorissuutitarlu paasissutissat atorlugit sungiusarneqartariaqarluni.

Naalackersuisunit inuiaqatigiit ammanerunissaat anguniarneqarpoq, kikkulluunniit sumiluunniit najugaqaralarunik pisorta qarfinniittunik takusaqarsinnaassapput. Assigiissaarineq tunngavigalugu digitalinngortitsinikkut siunertalimillu ineriartortitsininikkut paasissutissanillu atuinikkut anguniagaq una anguneqarsinnaavoq.

Sammasaq 4: Sullissivik.gl

Sullissivik.gl pisorta qarfiit tamanut digitalimik aaqqiussutaannut katersuuffiuvoq, sumiiffimmilu ataatsimi innuttaasut suliffeqarfiillu paasissutissanik ujartuisinnaapput. Saaffissaq inuiaqatigiinnut

pingaaruteqarluinnartoq tunngaviusumik digitalimik attaveqaataavoq, taamaattumillu innuttaasut suliffeqarfiilu digitalimik ineriartorneri malinnaaffiginiarlugit ingerlaavartumik nutarterneqartariaarluni. Sullissivik.gl Kalaallit Nunaanni digitalimik allanngoriartornermut pingaaruteqartorujussuuvoq, taamaattumik "Sullissivik.gl" nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinermi periusissiani ilaajuaannartussaalluni.

Sammisaq 5: Digitalimik peqataatitsineq

Digitalimik ineriartorneq tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni innuttaasut digitalimik aqqiissutinik saqqummiiffiqartuaannartussaapput, taamaattoqarneratalu kingunerisaanik pisorta qarfinni digitalimik piginnaasaqarnissamut piumasaqaatit annertusigaluttuinnarput.

Kalaallit Nunaanni, Nunanilu avannarlerni digitalimik ineriartornerup sukka-soorujussuup kingunerisaanik innuttaasut digitalimik aqqiissutinik atuisinnaanngitsut ukkatarineqarnerusariaqalerput. Sammisarlu una pingaartinneqartorujussuuvoq, taannami aqutigalugu digitalimik aqqiissutini atuuttuni ineriartortitanilu digitalimik peqataatitsineq ataqtigiissarnerusumik qulakkeernierneqartussaagami.

Sammissaq 1: Digitalinngortitsinermi tunngavissaq

Nunatsinni suliniutinut anguniakkanulluunniit ineriartortitsisoqarnerani ilaatigut ineriartortitsinissamut sinaakkutissat, ataatsimut malittarisassallu tamakkerlugit inissinneqanngikkaluartut, ineriartortitsineq ingerlanneqartarpoq.

Digitalinngortitsinermik suliniuteqarnitsinni tamanna aamma nalaanneqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisunut pingaaruteqartorujussuuvoq pisortat suliffeqarfiutaanni suliaqarnermi periusitsinnik digitalinngortitsinissatsinni, aammalu sulerusitsinni pisariillisaanermi IT-qarnermi atortunik atuiniarnitsinni ataatsimoorluta digitalinngortitsinissatsinnut pitsaasumik atorineqarsinnaasumillu tunngavissinissaq.

Digitalinngortitsinitsinni tunngaviliinitsinni sinaakkusiaasimasut iluanni suliaqarnissaq pingaaruteqartorujussuuvoq, tassani digitalikkut allanngortitsiniarnitsinni anguniagassarisaqullu ersarissassavagut aammalu digitalinngortitsinermi malittarisassat periarfissallu aqqusaarneqarsinnaasut ersarissassallutigut.

Allannguissatsinnut siunertaavoq digitalinngortitsinermi angusaqarfiusinnaasumik tunngavissaqarnissaq, tassani iluaqutaasinnaasut takusinnaasagut – anguniagarisarpullu ornissavarput ersarissumik periuseqarluta, tassani periarfissat suussusersisassavagut digitalinngortitsinitsinnilu ajornartorsiutaasinnaasut aamma iliuseqarfigisassallutigut.

Inuit pillugit paasissutissat pillugit inatsisit EU-mi inuit pillugit paasissutissanut peqqussummi piumasaqaataasut assingat

Maannamut isiginnittaaserineqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaat *nunaasoq EU-p isumaqatigiissuteqarfigisaata avataaniittoq, sillimaniarnikkut qulakkeerneqarsinnaanngitsoq*. Taamannak inissisimaneq Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnut pisorta qarfinnullu paasissutissanik europami suleqatigisartakkanik pilersuisunilluunniit avitseqatigiinnissamik suliaqarniarnermi unammillernartunik kinguneqartitsisarpoq.

Taamaattumik Naalakkersuisunit pingaartinneqarpoq Kalaallit Nunaat *nunaassasoq EU-p isumaqatigiissuteqarfigisaata avataaniittoq, sillimaniarnikkut qulakkeerneqarsinnaasoq*. Taamaaliussagutta Kalaallit Nunaanni EU-mitut inuit paasissutissaataannut tunngatillugu illersuiniarnermi malittarisassanik malinninniarnertut qaffasitsigisariaqarpoq, tassa imaappoq Kalaallit Nunaanni inatsimmik EU-mi inuit pillugit paasissutissanik illersuiniarnermi malittarisassarineqartut qaffaseqataannik sanasoqassasoq.

Inatsisit pineqartut periusissiap matuma anguniarneqarnerani naammassineqassapput.

Anguniarneqartoq:

1.a | Periusissiap matuma anguniarneqarnerani inuit pillugit paasissutissanik illersuisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuusiortoqassasoq.

[Inuiaqatigiinni pisorta qarfiit suliffeqarfiillu pisariaqavissut cyberimi sillimaniarnissaat pillugu qulakkeerininnissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaannik atuutilersitsineq](#)

Naak Kalaallit Nunaanni kissaataagaluortoq issittoqarfimmi pissanganartorsiortoqassanngitsoq, Kalaallit Nunaanni qarasaasiatigut atortut nunanit allanit pinerlunnianillu saassunneqartarput. Taamaaliortoqarnera Kalaallit Nunaata geopolitiskimik inissisimanera peqqutaaqataavoq, ukiunilu makkunani Kalaallit Nunaat ajoraluartumik Ukrainemut sorsunnermut atatillugu nittartakkatigut sorsuunnermut ilanngunneqarsimavoq.

Teknologip iluani ineriartorneq peqqutaalluni hackerit nittartakkatigut saassusisinaanerat pisariilligaluttuinnarpoq. Saassusseriaatsit pisariilligaluttuinnartut naalagaaffinnit inunniillu pinerlunnianit pisarput. Assersuutigalugu silassorissuutitat pillugit ineriartornerup malitsigisaannik, maanna hackerit kalaallisut ajunngitsungajattumik allallutik phisherisinnalernikuupput, naak namminneq kalaallisut paasisinnaanngikkaluarlutik.

Taamaattumik Naalakkersuisut kissaatigaat pisorta qarfiit suliffe qarfiillu inuiaqatigiinnut pisariaqavissortut, aningaasaqarnermut inuiaqatigiinnullu pingaarutillit, cyberimi isumannaallisaanikkut pitsanngorsaavigineqassasut assigiissaarnerusumillu periuseqalissasut, kiisalu akiuussinnaanerulissasut. Inatsisitigut sukaterinikkut pisorta qarfiit suliffe qarfiillu inuiaqatigiinnut pisariaqavissortut cyberimi sillimaniarneq eqqarsaatigalugu piumasaqarfigineqarsinnaalissapput iliuseqarfigineqarsinnaalerlutillu.

Anguniarneqartoq:

1.b | Pisorta qarfiit suliffe qarfiillu inuiaqatigiinnut pisariaqavissortut cyberimi sillimaniarnermut piumasaqarfiginissaat pillugit inatsisissatut siunnersuummik suliaqarneq.

Pisorta qarfinni Ataatsimut Digitalimik Aaqqissuussineq

Pisorta qarfinni digitalimik ineriartortitsinissamut ata qatigiissaakkamik Pisorta qarfinni Ataatsimut Digitalimik Aaqqissuussinermik (PADA) suliassa qarfiup sinaakkusersussavaa.

Siornatigut pisorta qarfiit ataatsimut IT-qarnermi isumannaallisaaneq paasisutissallu pisariitsumik avitse qatigiiffigineqarsinnaaner at, suleriutsinilu ata qatigiissaaris oqarsinnaanera pillugit pilersaarusi orneqarsimanngilaq. Tamanna isuma qarpoq ullutsinni ataatsimut pisorta qarfinni IT-kkut atortut assigiinngitsunik imminnut attuumasunik atuisoqalersimasoq, aserfallatsaaliinissarlu taakkunanga akisoorujussuulluni.

Naalakkersuisunit kissaatigine qarpoq pisorta qarfinni digitalimik ata qatigiissaaris oqassasoq, taamaaliornikkut innuttaasut suliffe qarfiillu pisariitsumik, ata qatigiittumik paasinartumillu sullinneqartassapput – taakkualu inuiaqatigiinni nutaaliorsinnaaneq, pitsanngorsaasinnaaneq ineriartorsinnaanerlu killilersuiffigissanngilaat.

Pisorta qarfinni ataatsimut digitalimik aaqqissuussisoqarneratigut anguniarne qarpoq qitiusumik allatto qarfik kommuunillu atortuinik suleqatigiilersitsisinnaaneq. Suliassa qarfiit assigiinngitsut assersuutigalugu peqqissutsimut, isumaginninnermut, ilinniartitaanermut suliffissa qarnermullu attuumassusillit akimut IT-qarnermi atortui suleqatigiissinnaassasut.

Pisorta qarfinni ataatsimut digitalimik aaqqissuussisoqarneratigut assigiissaarineq pisariillisaanerlu anguniarne qarput. Pisorta qarfinni ataatsimut digitalimik aaqqissuussisoqarneratigut qulakkeerniarne qarput:

- pisorta qarfinni suliassamut aalajangersimasumut systemi ataasiinnaassasoq
- Teknikkitigut IT-qarnermi aammalu digitalimik aaqqiissutini sillimaniarnermut piumasaqaatit assigiissasut

- Paasissutissanut nalunaarsuiffiit systeminut allanulluunniit attuumassusilerneqaralarpata, paasissutissat taamaallaat kalaallit Nunaannut attuumassusillit pissarsiarineqarsinnaassasut

Digitalinngortitsinermi assigiissaarineq sipaaruteqarfiussaaq. Immikkut suliaqartitsineq annikinnerulerpat, systemit atornissaat aaqqiissutillu atuutsinneqalernissaat pisariinnerulissapput.

Pisortaqarfinni Ataatsimut Digitalimik Aaqqissuussisoqarnera 2022-mi aallartisarneqalerpoq, minnerpaamillu aaqqiissutissaq 2024-p aallartinnerani atulersimassalluni.

Anguniarneqartoq:

1.c | Kalaallit Nunaanni Pisortaqarfinni Ataatsimut Digitalimik Aaqqissuussinermi minnerpaaffissamik ineriartortitsisoqarnissaa atuutsitsisoqalernissaalu.

Digitalinngortitsinerup iluani ataatsimut pisortaqarfinni aqutsineq

Kalaallit Nunaanni digitalikkut sillimaniarnerup pitsanngorsarneqarnissaanut angorusutat suliniutillu pisortaqarfinni assigiinngitsuni anguniagaareerpoq.

Pisortaqarfinni angorusutat suliniutigisallu anguniarlugit sulisussat digitalinngortitsinermut tunngassutilimmik suliniuteqartut ikippallaarnerat peqqutaalluni unammillernartoqarpoq.

Sulisussanik amigaateqarneq piginnaasanik amigaateqarnermik kinguneqartarpoq. Atorfinni pingaarutilinni sulisut annertuumik taarsaannerat suliassallu annertunerisa kingunerisaannik digitalinngortitsinerup iluani suliniutinik ineriartorteqqitassanillu ingerlatsiniarneq maannamut unammillernartortaqrpoq.

Digitalimik allanngineq qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut pisortaqarfiit akimorlugit aqutsinikkut aaqqissuuserrusupput, tassani digitalinngortitsineq qitiutinneqassaaq, qulakkeerniarneqassallunilu sulianik ingerlatseriaaseq suleriutsillu assigiimmik suliarineqartalernissaat. Uani piginnaanilinnik atorfinitsitsiniarneq aammalu ineriartortitsinermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit aamma eqqarsaatigineqarput.

Tamanna isumaqarpoq Kalaallit Nunaanni tunngaviumik pitsaasumillu aqutseriaaseqalernissamut suleqatigiinnissamullu tunngavissiniarluta misissuisariaqartugut. Aqutseriaasissaq suleqatigeeriaasissarlu pisortaqarfinnit tamanit tapersorsorneqassaaq aammalu Naalakkersuisunit kommunalbestyrelsinillu akuerineqassalluni.

Anguniarneqartoq:

1.d | Kalaallit Nunaanni misissuineq tunngavigalugu aqutseriaasissamik suleqatigeeriaasissamillu pitsaasumik pilersitsineq.

IT-qarnermi isumaqatigiissuteqarnissamut skabelonit aalajangersimasut

Suliffeqarfiit pisortaqarfiillu ukiumut IT-qarnermut aalajangersimasumik pisiniarnissamut, ineriartortitsinissamut ingerlatsinissamullu aningaasaliisarput, tassami ullutsinni inuiaqatigiinni pitsaasumik

sukkasuumillu IT-qarnek ingerlalluartoq innuttaasunut sullissinissamut kiffartuussinissamullu pisariaqartinneqarpoq.

IT-qarnermut atortunik pisiniarnermut atuniarnermullu aningaasartuutit qaffasinneri, kiffartuussinissamullu pingaassusaa ajutooraluarpallu kingunerluutaasinnaaneri annertusinnaaneri peqqutaallutik isumaqatigiissusiornissamut naatsorsuutigineqarsinnaasut suunersut ersarissarneqartariaqarput.

IT-qarnermi pilersuisinnaasut ilaatigut paasiuminaassinnaasarput, taamaattumik pilersuisut suut suliarissaneraat ilaatigut aalajangeruminaattarpoq, soorlu aamma pisisut piffissap ingerlanerani pisariaqartitai allanngorsinnaasut. Tamanna peqqutaalluni isumaqatigiissusiornissamut piumasaqaatit annertooujussuupput, tassanilu suleqatigiit kiffartuussissutissat piumasaqataallu aalajangersorsimasarput.

IT-qarnermi isumaqatigiissuteqarnissamut aalajangersimasunik skabeloneqalerpat ilitersuusiortoqarpallu pisorta qarfiit suliffeqarfiillu isumaqatigiissutinik takuneqarsinnaasunik peqalissapput, taakkualu atorlugit pisorta qarfiit suliffeqarfiillu IT-qarnermi suliniutinut paasiuminaassinnaasunut tunngavissaqalissapput.

Naalackersuisut kissaatigaat IT-qarnermi isumaqatigiissutitigut naatsorsuuteqarsinnaanerup pilersinneratigut innuttaasut suliffeqarfiillu qularnaatumik patajaatsumillu kiffartuunneqarsinnaalissasut.

Anguniarneqartoq:

1.e | IT-qarnermi isumaqatigiissutinut skabelonit aalajangersimasut ilitersuutillu.

1.f | Pisorta qarfinni aqutsisunut IT-qarnermi isumaqatigiissusiornissamut pikkorissarneqarnissaannik pilersitsineq.

Digitalinngortitsinissamut inatsisiliornissaq

Naalackersuisut kissaatigaat digitalinngortitsinissamut inatsisiliortoqarnissaa, taassuma siunertaraa pisorta qarfinni atorineqartut atuisunut pisariinnerulernissaat, iserfigineqariaannaanissaat paasiuminarnissaallu. Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq IT-qarnermi inatsisitigut ajornartorsiutaasut inatsisiliornermi eqqarsaatigineqarnissaat.

Pisortat ingerlatsinerisa digitaliseernerneqarneri peqqutaallutik nutaamik inatsisiliortoqartariaqarpoq.

Tassani digitalinngortitsinissamut inatsisiliortoqartariaqarpoq, pisorta qarfinni ingerlatsineq ataqatigiissoq isiginiarneqassaaq qulakkeerneqassallunilu nukissat innuttaasunut suliffeqarfinnullu naleqalersitsinerpaasut atorineqassallutik.

Malittarisassat paasiuminaatsut, missiliuterpassuallit minitallillu allaffissornikkut ingerlanneqarnissaat digitaliseernerneqarnissaallu akisusarpoq. Inatsisini digitalimik allaffissornikkut ingerlatsinissap eqqarsaatigineqanngitsoornera peqqutaalluni IT-qarnermi atortunik paasiuminaatsunik pisariaqanngitsunilli pilersitsisoqarsinnaasarpoq, taakkua ineriartortinnissaat aserfallatsaalinnissaallu akisusarpoq. Tamakkua pinaveersaartinneqarsinnaapput naalackersuisoqarfiit suliassaqarfik pillugu akisussaasut ilitersorneqarsinnaagunik, tassani paasisinnaavaat inatsisinik digitalinngortitsinissamut qanoq ilanngussereersinnaanerlutik immaqaluunniit paasisinnaavaat inatsisit pioreersut qanoq nalimmassarneqarsinnaanersut.

Anguniarneqartoq:

1.g | Digitalinngortitsinissamut inatsisiliornissamut ilitseruummi suliaqarnissaq.

Pisorta qarfinni digitalimik piginnaasanik pitsanngorsaaneq

Kalaallit Nunaanni digitalinngortitsiniarnermi pingaernerpaat tassaapput piginnaasat sulisullu. Immikkut piginnaasalinnik sulisoqaannarniarneq inuiaqatigiinni ajornartorsiutaavoq. Pisorta qarfinni namminersortunilu digitalinngortitsineq sulisunik iperaanissamut sakkussaavoq.

Digitalinngortitsinnginnermi suliassat assaat atorlugit suliarineqartartut digitalinngorlugit namminneq suliarineqarsinnaasunngortinneqartarput. Digitalinngortitsisoqassappalli suliffeqarfiit nutaanik piginnaasaqartariaqarput.

Nunarsuaq tamakkerlugu IT-qarnerup iluani piginnaasanik amigaatit annertusiartuinnarput, nunarsuullu sinnerani ineriartornerup sukkanera peqqutaalluni Kalaallit Nunaanni digitalinngortitsiniarnerup iluani piginnaanngorsaaneermi suliassat annertusiartuinnarput. Suliffeqarfippassuit digitalinngortitsinerup pitsaaqutaanik mianersuaffissallu suunerinik kiisalu digitalinngorsaaneerup iluani ineriartornerup ingerlatsinerullu iluani ilisimasaqarneri annikillereerput.

Kalaallit Nunaanni pisorta qarfinni digitalinngortitsineq sulisussakinnermut sulianillu sukkatsisaanermut atorneqassappat, taava digitalinngorsaaneerup iluani periarfissat ilisimaneqarnissaannut, ineriartortinneqarnissaannut ingerlanneqarnissaannullu piginnaasassat pigineqartariaqarput.

Digitalinngortitsinerup iluani pisorta qarfinni piginnaanngorsaaneq pingaaruteqarluinnarpoq. Taamaattumik pisorta qarfinni digitalimik piginnaasat siammasissumik annertusarniarlugit piginnaanngorsaaneissamut pilersaarusiortoqassaaq. Digitalimik aqqiissutit nutaat atulernissaannut suliffeqarfiup iluani piginnaasassat siammasissumik annertunerulertussaammata, sullinniakkat pisorta qarfinni sulisuussapput assigiinngitsuni inissisimasat.

Taakkua saniatigut periusissiami matumani anguniarneqartut inissinniarnierini eqqarsarluarnikkut piginnaanngorsaaneq saniatigut anguniakkatut inissinneqassaaq. Taamaaliornikkut periusissiami anguniarneqartut tamarmik ilisimasaqarfigineqalissapput siammasissumillu ilinniartoqassalluni.

Anguniarneqartoq:

1.h | Kalaallit Nunaanni pisorta qarfinni digitalinngorsaaneerunissaq anguniarlu pikkorissarfissanik ineriartortitsineq

1.i | Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinissamut periusissiami anguniarneqartut pillugit pikkorissaanissaq anguniarneqartassaaq

OQAATSINUT NALUNAARSUUT

Pisorta qarfiit ataatsimut

Pisorta qarfiit ataatsimut eqqarsaatigineqartillugit qitiusumik allattoqarfimmi immikkoortorta qarfiit kommunigullu pineqartarput.

Sammissaq 2: Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarnissaq pitsaaneq

Digitalimik ulluinnarsiuteqarnermi nittartakkatigut pinerlunniartoqartarnera isertortumillu paasinaasoqartarnera ajoraluartumik avaqqunneqarsinnaangilaq. Suliffeqarfiit pisorta qarfiillu ulluinnarni paasissutissanik pilersitsisarput, taakkualu ingerlatsineq eqqarsaatigalugu nipangiussassaapput – taakkualu hackerinut soqutiginarsinnaasuupput.

Center for Cybersikkerhedip nalilersuina tunngavigalugu Kalaallit Nunaannut nittartakkatigut pinerluttoqarsinnaaneranut isertortumillu paasinaasoqarsinnaaneranut navianaataasinnaasut qaffasissorujussuupput. Navianaataasinnaasut uppersarneqareernikuupput, tassami Kalaallit Nunaanni pisorta qarfiit suliffeqarfiillu 2022-miinnaq arlaleriarlutik nittartakkatigut saassunneqarsimapput.

Paasissutissat nakkutigineqarnissaanni tekniskimik digitalimik atortup illersorneqarnissaa pineqangilaq – inuiaqatigiilli illersorneqarnissaat pineqarpoq. Naalackersuisunut pingaaruteqartorujussuuvoq qulakkiissallugu Kalaallit Nunaanni innuttaasut ilisimassagaat qanoq digitalimi periuseqarsinnaallutik – aammalu pisorta qarfiit suliffeqarfiillu ilisimassagaat qanoq iliornikkut nittartakkatigut saassunneqarsinnaanerlutik.

Paasissutissanik nittartakkatigullu sillimaniarneq aqutsisut oqaluuserisassaanni Paasissutissaatigut sillimaniarneq suli assigiissarneqarneruleriartorpoq. Pisorta qarfinni ataatsimut suliassa qarfinni aqutsisunit ingerlaavartumik ukkatarineqarpoq aammalu namminersorlutik inuussutissarsiortut paasissutissaatigut nittartakkatigullu sillimaniarnerat qaffakkaluttuinnartoq.

Taamaaliornissamut pingaaruteqarpoq ataqatigiissumik assigiissaakkamillu sulinissaq – taamaattumik nunat tamalaat akornanni paasissutissanut sillimaniarneq pillugu ISO-standardiliaq – ISO 271001/02 – Kalaallit Nunaanni pisorta qarfinni atuutsinniarneqalerpoq.

ISO 27001/02 – nunat tamalaat akornanni paasissutissanut sillimaniarnermut qaffasissuseq akuerineqartoq

Professioneltimik suleqatigiinnermi nalinginnaasuuvoq suleqatigiit akornanni takutissallugu paasissutissanik sillimaniarnermut nunat tamalaat akornanni pitsaassusissatut akuerineqartoq sorleq tunngavigalugu sulinerluni. Taanna aallaavigalugu takutinniarneqartarpoq aqutsisunit suliffeqarfiup paasissutissanut sillimaniarnermut tunngatillugu ingerlaavartumik misissuisarnissaa.

ISO eqqarsaatigalugu paasissutissanut sillimaniarneq aqutsisunut systemiuvoq, taanna aqqutigalugu aqutsisut tunniusimalluarlutit ilisimaarinnilluarlutillu suleriutsinik atuligassanik toqqaasarput, atornissaanullu periusiortarlutik.

ISO-mi nakkutilliissutit nalunaarsorsimapput, taakkualu sillimaniarneq eqqarsaatigalugu qaffasissuseq piumasap angunissaanut aqutsisunit ator neqalersinnaapput. Taanna atorlugu paasissutissat inunnut attuumassusillit, nipangersimasussaaitat immaqaluunniit isertuussassat ataqatigiissaakkamik nakkutigineqarsinnaapput.

Aqutsisut paasissutissanik nittartakkatigullu sillimaniarneq eqqarsaatigalugu periussisaannik pitsaasumik pilersitsissagaanni aqutsisunik ilinniartitsinissaq pisariaqartinneqarpoq.

Anguniakkat ilagaat pisortaaqarfiit innuttaasunut suleqatigisartakkaminnullu allanut paasissutissanik illersuinertik pillugu uppersaasannaanngornissaat.

Anguniarneqartoq:

- 2.a | Paasissutissanik illersuinissamut periusissiamik atuutsitsilernissamut kommuninut ikiunneq.
- 2.b | Paasissutissanik illersuinissamut periusissiamik atuutsitsilernissamut siunnersuineq.
- 2.c | Upalungaarsimaneq pillugu pilersaarutitut sungiusaatissanillu suliaqarnissamut siunnersuineq.
- 2.d | Periusissiap matuma ingerlannerani qitiusumik allattoqarfimmi ISO 27001-imik atuutsitsilerneq.
- 2.e | Pisortaqarfinni aqutsisunut paasissutissaatissanik nittartakkatigullu sillimaniarneq pillugu ilinniartitsinissamut pilersaarusiorneq.

Paasititsiniaaneq | Innuttaasunut paasititsiniaaneq

Kalaallit Nunaata innuttaasullumi digitalinngoraluttuinnarnerini assigiinngitsutigut sillimaniarnikkut navianaataasinnaasut assigiinngitsut nalaattarpagut. Imaassinnaavoq nammineq mailitsinnut immaqaluunniit inoqatinut attaveqaatitigut linki atorlugu digitalikkut peqquserlunnianit inuttut paasissutissaatitigut sianiinaarniartittugut.

Pisortaqarfiit innunut ataasiakkaanut kiffartuussissutaat neqeroorutaallu digitalitigut imminut sullissiviit aqqutigalugit ingerlanneqarsinnaaleraluttuinnarput, soorlu aamma innuttaasut namminersortut digitalitigut kiffartuussissutaannik atuisinnaasut.

Taamaattumik Naalakkersuisunit nittartakkatigut navianaataasinnaasut pillugit innuttaasut akornanni ilisimasaqarnerulernissaq paasissutissiissutigineqarusuppoq, tassuuna ilisimasat, ilitersuutit sakkussallu aqqutigalugu sumi, qanorlu ulluinnarni digitalitigut qularnaatsumik periuseqarsinnaaneq paasissutissiissutigineqassaaq.

Anguniarneqartoq:

- 2.f | Nittartakkamik pilersitsineq, taanna aqqutigalugu innuttaasut suliffeqarfiillu ulluinnarni qularnaatsumik nittartakkatigut periuseqarsinnaanermut siunnersuutinik ilitersuutinillu atuarsinnaassapput.
- 2.g | Pisortaqarfinnut, namminersortunut innuttaasunullu paasititsiniaaneq.

Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarneq nuna tamakkerlugu ukkatarineqarnissaa

Pisortaqarfinni ataatsimut namminersortullu akornanni IT-kkut attaveqaatitta sillimaniarnissaat eqqarsaatigalugu teknikitigut minnerpaamit piumasaqataasussanut innersuussutit amerlasoorpassuupput. Innersuussutit suliffeqarfimmi navianaataasinnaasunut ilisimannittunut aqutsisunut aammalu suliffeqarfimmi navianaataasinnaasut pillugit aalajangiisinnaassulinnut attuumassuteqarput.

Anguniarneqartoq:

- 2.h Kalaallit Nunaanni attaveqaatini navianarsinnaasut suussusersinissaat.
- 2.i Pisortaqarfinni sillimaniarneq anguniarlugu teknikkigitut iliuusissat pillugit kaajallaasiaq aammalu namminersortunut sillimaniarneq eqqarsaatigalugu teknikkigitut iliuuserineqarsinnaasut pillugit ilitsersuut.

OQAATSINUT NALUNAARSUUT

- ❖ **Aaqqiissutit inuiaqatigiinnut pingaarutillit**
Aaqqiissutit inuiaqatigiinnut pingaarutillit tassaapput ulluinnarni inuiaqatigiinni ingerlaannarsinnaanissatsinnut tunngaviumik suliat, nioqqutissat kiffartuussissutillu.
- ❖ **Attaveqaatit navianartut**
Uani attaveqaatit ukkataaraagut, taakkununga ilaapput systemit, kiffartuussissutit, periutsit, attaveqaatit pigisallu kiisalu kiffartuussissutit aaqqiissutinut inuiaqatigiinnut pingaarutilinnut attassiniarnissamut pingaaruteqartut.
- ❖ **IT-qarnermi attaveqaatit navianaatillit**
IT-qarnermi attaveqaatit navianaatillit eqqartorneranni attaveqaatit ataatsimut navianaataat pineqarpoq. *IT-qarnermi attaveqaatit navianaatillit* eqqartoraangatsigit digitalimik attaveqaatit isiginiarneqartarput, taakkualu aaqqiissutinut inuiaqatigiinnut pingaarutilinnut attassiniarnissamut pingaaruteqarput.
- ❖ **IT-qarnermi atortut inuiaqatigiinnut pingaarutillit**
IT-qarnermi atortut inuiaqatigiinnut pingaarutillit eqqartorneqartillugit IT-qarnermi systemit pineqarput, taakkunani ingerlatsinerneq ajutoortoqarnerani inuiaqatigiinni ingerlatsisinnaaneq annertuumik unammillerneqartarpoq.

Sammissaq 3: Silassorissuutitaq aamma paasissutissat

Naalackersuisut anguniagaraat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit ammasuussasut kiffaanngissuserlu ataasiakkaannut annertusarneqassasoq. Inuiaqatigiit ammasuussagunik tamarmik pisorta qarfinnut sumiluunniit najugaqaralarunik assigiimmik attaveqarsinnaassapput.

Digitalinngortitsineq aqutugalugu anguniagaq una angusinnaavarput, taamaaliussagutta Kalaallit Nunaanni paasissutissanik suliaqarnitsinni assigiissaakkamik siunertalimillu suliaqartariaqarpugut. Kalaallit Nunaanni paasissutissat suusinnaanersut misissorneratigut Naalackersuisut periusissiami matumani anguniagartik angusinnaavaat, tunngaviusumik paasissutissanut programmi suliarineqarnera ingerlatiinnarneqassaaq, tassanilu *nunatsinni paasissutissat ataatsimoortut* aammalu *paasissutissat pissarsiarineqarsinnaaneri* ukkatarineqassallutik.

Silassorissuutitat (KI-mik – Artificial Intelligence – aamma ilisimaneqartut) ukiuni makkunani ineriartupiloorput. KI siunissaq qaninnerusoq ungasinnerusorlu isigalugu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut sunniuteqartussaavoq.

Paasissutissat eqqortut atorneqartillugit silassorissuutitat atorneqarsinnaapput, silassorissuutitammi paasissutissat aallaavigalugit atorneqarsinnaanerinut sungiusarneqartarput. Paasissutissat sumiiffimmeersut, suliaasaqarfinnit ataasiakkaaneersut tassa Kalaallit Nunaanneersut atorneqassapput. Silassorissuutitat atorneqalissagaluarpata Kalaallit Nunaanni paasissutissat atorneqarsinnaaffii misissornerqartariaqarput.

Kalaallit Nunaanni paasissutissanut periusissiaq

Ullutsinni paasissutissat unammissutigineqartarput namminersortullu akornanni ineriartuutaallutik. Paasissutissat aallaavigalugit suliffeqarfiit ingerlaneri takuneqarsinnaapput atuisullu pissusai takuneqarsinnaallutik. Pisorta qarfinni paasissutissat pineqartut aamma taamak ipput: tunngavissiisarput, taakkualu aalajangiinissamat atorneqarsinnaapput – innuttaasut; ilinniartut, utoqqaat, nakorsiat, inuussutissarsiutillit assigisaasalu pissusaannik takutitsinnaapput.

Paasissutissat tunngavigalugit qanoq digitalimik ineriartortoqarsinnaanersoq takuneqarsinnaavoq, taannalu aqutugalugu innuttaasut ataasiakkaat pisorta qarfinnut pisariitsumik, assigissaakkamillu suugaluarnerumilluunniit sunnerneqaratik sullinneqarsinnaassapput.

Paasissutissanik suliaqarneq akisussaassuseqartumik qularnaatsumillu ingerlanneqassaaq, systemitsinni ingerlatsinissatsinnut sillimaniarnermut piumasaqaatitaqassaaq aammalu paasissutissanik aqutsinissatsinnut eqqarsartitsissalluni kiisalu paasissutissanik suliaqarnitsinni pissuserissaarnissaq eqqumaffigineqassalluni.

Naalackersuisut paasissutissanut periusissiaanni Kalaallit Nunaanni pisorta qarfinni paasissutissanik suliaqarnissaq pillugu sinaakkusiisoqarlunilu malittarisassiortoqassaaq.

Anguniarneqartoq:

- 3.a | Kalaallit Nunaanni paasissutissanut periusissiorneq.
- 3.b | Kalaallit Nunaanni paasissutissatigut periarfissat.

Pisortaqarfinni silassorissuutitat

Paasissutissanut periusissiamik suliaqarneq tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni pisortaqarfinni, minnerpaamik suliassaqarfinni marluusuni, silassorissuutitap atornissaanut suliniummik aallartisaasoqartariaqarpoq. Suliniutini anguniarneqassaaq pisortaqarfinni ingerlatsinerup sukkanerulernissaa, paasissutissanik pilersitsinissaa aammalu/imaluunniit sipaarutaaffiunissaa.

Anguniarneqartoq:

3.c | Periusissiap matuma ingerlanneqarnerani Kalaallit Nunaanni pisortaqarfinni silassorissuutitanik minnerpaamik marlunnik aallartisaasoqassaaq

Tunngaviusumik paasissutissanut programmi

Kalaallit Nunaanni tunngaviusumik paasissutissanut programmi atuuttoq, Kalaallit Nunaanni digitaliseererneqartuni pisariunerpaavoq, tassanimi nalunaarsuiffiit, suliassaqarfiit inatsisillu assigiinngitsut akimorlugit paasissutissanik nalunaarsorsimasoqarpoq.

Tunngaviusumik paasissutissanut programmimi qulakkeerniarneqarpoq, paasissutissat sumiiffimmi ataatsimi nutarterneqartassasut, paasissutissallu ataqatigiissasut. Programmi atorlugu akisussaaffik inissinneqarsinnaavoq, paasissutissanillu piginnittoq ersarissumik kinaassuserneqarsinnaalluni – ilaatigut taassuma paasissutissat nutarterneqartarnissaannut atorneqassaaq.

Periusissiami ingerlaartumi anguniagaavoq ineqarnermut- sanaartukkanullu nalunaarsuiffiup nunaminertanut nalunaarsuiffiullu digitaliseererneqarnissaat, ilaatigut taamaaliortoqarniarpoq nunap assingatigut geografimullu attuumassuseqarneq aqutsiniarnerlu ersarissarniarlugu. Kiisalu nalunaarsuiffiit ersinngitsut atorunnaarsinniarlugit.

Oqaasileriffiutaaq kissaatigisimavaa nunap aqqinut toqqorsiviup maannamut nunap aqqinut nalunaarsuiffimmut digitaliseererneqarsimasunut ilanngunneqarnissaat.

Anguniarneqartoq:

3.d | Tunngaviusumik paasissutissanut programmi.

3.e | Nunap aqqinut toqqorsiviup digitaliseererneqarnissaa.

Sammissaq 4: Sullissivik.gl

Kalaallit Nunaanni digitalimik allannguiniarnermut pingaarutilerujussuartut sullissivik, Kalaallit Nunaanni pisortat innuttaasunut inuussutissarsiorfinnullu portaliat inissisimavoq.

Naalakkersuisunit sullissivik.gl-it pitsanngorsarneqarnissaa suli suliniutigineqarpoq, kiisalu portalip inuiaqatigiinni pisortaqrfinnut portalitut inissisimanera aamma pitsanngorsarniarneqarluni. Sullissivik.gl-imi ingerlaavartumik ineriartortitsisoqartariaqarpoq digitalimillu allannguiniarnermut tamanna aamma naapertuuttumik inissisimavoq.

Atuisut ingerlaarfissaat

Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq innuttaasut sullissivik.gl-imik atuinerminni ingerlaarfigisartagaat pisariitsuullutillu naapertuutissasut. Innuttaasut inuunerminni inissisimanerat aallaavigalugu pisortaqrfinnut attaveqartariaqalertarput. Tamanna peqqutaalluni innuttaasut paasisinnaasariaqarpat ataani allassimasut:

- Suut ilisimaneqartariaqarpat?
- Suut piginnaatitaaffigineqarpat?
- Suut pisussaatitaaffiuppat?
- Imminut kiffartuussisutit sorliit atorineqarsinnaanersut.

Innuttaasut sullissivik.gl-imik atuinerannik ukkataqarnissamut ikiorniarlugit atuisut ingerlaarfissaat isigineqartariaqarpoq

Anguniarneqartoq:

- 4.a | Atuisut sullissivik.gl-imik atuinerminni ingerlaarfiisa misissorneqarneri.
- 4.b | Sullissivik.gl-imi atuisut ingerlaarfiinik atuutsitsilerneq.

Uanga quppernera – innuttaasoq aammalu Uanga quppernera appinngorlugu

Naalakkersuisut kissaatigaat innuttaasut paasisutissat imminerminnut attuumassusillit pisariitsumik *Uanga quppernera – innuttaasoq* aqutigalugu digitalinngorlugit iserfigisinnaassagaat.

Taamaaliorsinnaassagutta pisortaqrfiit tamarmik digitalimik aaqqiissutissanik inerisaaleraangamik *Uanga quppernera – innuttaasoq* eqqarsaatigisariaqartassavaat. *Uanga quppernera – innuttaasoq* periusissiap ingerlaarfiani siullermi ineriartortinneqarsimavoq periarfissamilu matumani saqqummersinneqassalluni.

Periusissiami matumani *Uanga quppernera – innuttaasoq* -ip appeqarnissaanut pisariaqartitsineq misissorneqassaaq ineriartortitsisoqarsinnaanerannullu periarfissaqassalluni. Appi aqutigalugu innuttaasut pisariitsumik digitalinut atortorisatik atorlugit, soorlu tableteq smartphonerluunniit atorlugu *Uanga quppernera* iserfigisinnaassavaat.

Appi ineriartortissinnaanera ingerlanneqassaaq misissuinermit paasisat aallaavigalugit, tassanilu innuttaasut tunngaviusumik piginnaasassatut pisariaqartitaat nittartakkakullu paasisutissanik ujartuinerminni ujartortagaannik imaqassaaq.

Anguniarneqartoq:

4.c | *Uanga quppernera – innuttaasoq* ineriartortinneqassaaq.

4.d | *Uanga quppernera appi* misissorneqassaaq.

4.e | *Uanga quppernera appi* ineriartortinneqassaaq.

Uanga suliffeqarfiutiga

Innuttaasut ataasiakkaat imminnut paasissutissanik paasissutissiiffiginnaasaannik qupperneqarnissaat assigalugu suliffeqarfiit aamma sullissivik.gl aqqutigalugu inuussutissarsiortunut *Uanga suliffeqarfiutiga* iserfigineqarsinnaalissaaq.

Suliffeqarfiup quppernerata ineriartortinnissaanut ataani allassimasut misissorneqassapput:

- Pisortaqarfinit paasissutissat suut pissarsiarineqarsinnaassanersut pisariaqartinneqarpa?
- Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit oqartussanit paasissutissat suut pissarsiarisinnaanissaat pisariaqartinneqarpa?

Anguniarneqartoq:

4.e | *Uanga suliffeqarfiutiga* pillugu misissuineq.

4.f | *Uanga suliffeqarfiutiga* ineriartortinneqassaaq.

Sammissaq 5: Digitalimik peqataatitsineq

Naalakkersuisut kissaatigaat tamat oqartussaaqataanerat nukittorsarneqassasoq, innuttaasullu tamarmik pisortanut attaveqarniarnerat assigiilissasoq. Nunap aqqiissuusaanera eqqarsaatigalugu digitalinngortitsineq sakkussatsialaavoq kissaatigisallu piviusunngortinnissaanut aqutissatsialaalluni.

Inuiaqatigiinni digitalimik allanngineq tunngavigalugu, digitalimik aaqqiissutissat amerlanerit atorveqarsinnaalerput, pisorta qarfinnilu digitalimik piginnaasagut pillugit piumasaqaatit qaffakkaluttuinnarlutik.

Digitalimik peqataatitsineq

Kalaallit Nunaata Nunat Avannarliit Ministeriisa Siunnersuisooqatigiivnut – tassunga ilanngullugu Ministerit digitalinngortitsinermut siunnersuisooqatigiini, MR-DIGITAL-imut ilaasortaanerminut atatillugu suliniutigineqartut ilagaat inuiaqatigiit assigiimmik digitalimik peqataatinneqarnissaat. Digitalimut ineriartorneq peqataatitsinertalik nunat avannarliit baltiskillu oqaloqatigiinnikkut ilisimasatigullu avitseqatigiinnikkut suleqatigiissutigisaraat.

Anguniarneqartoq:

5.a | Misissuisoqarnissaa: Kalaallit Nunaanni digitalimik peqataatitsinissamut tunngavissat malittarisassallu.

Nittartagaq iserfigineqariaannaasooq

EU-mi nittartakkat iserfigineqariaannaanissaat ukkarineqartorujussuuvoq. Periusissionermi matumani tamanna misissorniarnearpoq, paasiniarnearlunilu Kalaallit Nunaanni nittartakkatigut iseriaannaaneq qanoq ittuussanersoq misissorniarnearpoq periarfissallu aallaavigalugit anguniagassatut inissiisoqarusulluni.

Nittartaq iserfigineqariaannaasooq pineqartillugu uani pineqartarpoq, innuttaasut qanorlunniit innarluuteqaraluarpata piginnaaneratigullunniit killeqaraluarpata, inuiaqatigiinni innuttaasut allat naligalugit digitalimik aaqqiissutinik atuisinnaanissaat peqataasinnaanissaallu. Uani pingaarnertut pisorta qarfiit innuttaasullu akornanni attaveqaat pineqarpoq.

Anguniarneqartoq:

5.b | Kalaallit Nunaanni nittartagaq iserfigineqariaannaasooq pillugu periusissiaq.

Anguniarneqartut ataatsimut nalunaarsorsimaffiat

Suliassat:

Suliassat anguniagassatut taaguuserneqarsimapput, taakkua teknikkigit ineriartortitsinissamik pisariaqartitsinngillat, kisiannili paasiniaasoqartariaqarpoq, misissuiffiqineqartariaqarput nalunaarusiorfigineqartariaqarlutillu.

Suliniutit:

Suliniutit anguniagassatut taaguuserneqarsimapput, taakkua aallartinnginnerini maannamut sulieruserineqartut misissuiffiqineqarnissaat piumasaqaataavoq.

Anguniagassat tunngavigalugit Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit piumasaqaatit suunersut nalunaarsorneqassapput, taakkunanilu teknikkigit, digitalitigit ineriartortitsinissamut ataatsimullu aaqqiissuteqartoqarnissaa isiginiarneqarumaarluni.

Suliniuteqartoqassatillugu nalinginnaasumik pisorta qarfiit arlallit peqataasariaqartarput, inatsisitigit nalimmasaasoqartariaqartarpoq immaqaluunniit nutaamik inatsisiliorqartariaqartarluni. Taamaattumik suliniuteqarnermi attaveqatigiinneq pingaaruteqarlunnarpoq, inuiaqatigiinnut, suliffeqarfinnut pisorta qarfinnulluunniit ataatsimut attaveqartoqassagaluaaraangat.

Digitalinngortitsinermi tunngavissaq		
ID	Anguniarneqartoq	Akisussaaffik
1.a	Periusissiap matuma anguniarneqarnerani inuit pillugit paasissutissanik illersuisarnek pillugu inatsisissatut siunnersuusiortoqassasoq.	<p>Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup inatsisissatut siunnersuut akisussaaffigaa, suliamik ingerlatsinermi pisorta qarfiit inuussutissarsiuteqarfimmillu soqutigisallit suleqatigineqarsinnaapput.</p> <p>Suliniut una suliarineqassaaq EU-p avataani nunatut sillimaniarnikkut qaffasissumik inissisimasutut inissisimalernissaq, taamaattumik suliniummik ingerlatsinermi inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnermi EU-p allaffeqarfii naapertuuttut peqataatinneqassapput.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup ingerlatissavaa.</p>
1.b	Pisorta qarfiit suliffeqarfiillu inuiaqatigiinnut pisariaqavissortut cyberimi sillimaniarnermut piumasaqarfiginissaat pillugit inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnek.	<p>Naalagaaffiit takornartat pinerlunniillu nittartakkatigit saassusisinnaanerat, isertorlutik paasiniaasinnaanerat, paasissutissanik Kalaallit Nunaanneersunik tllissinnaanerat imaluunniit inuiaqatigiinni suliffiit pingaarutillit atornerqarsinnaajunnaanginnissaat anguniarlugu ilnatsisissatut siunnersuusiortoqarniarpoq.</p> <p>Inatsisissatut siunnersuummi ilaatigit qulakkearniarneqarpoq pisorta qarfiit suliffeqarfiillu cyberimi sillimaniarnerup iluani</p>

		<p>suleqatigiissinnaalissasut, taamaaliornikkullu sillimaniarneq qaffassarneqarsinnaassalluni. Kiisalu pisorta qarfiit inuiaqatigiinnilu suliffe qarfiit pingaaruteqartut siunnersorneqarsinnaanissaat nakkutigineqarsinnaanissaallu qulakkeerniarneqarluni.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfiup ingerlatissavaa.</p>
1.c	<p>Kalaallit Nunaanni Pisorta qarfinni Ataatsimut Digitalimik Aaqqissuussinermi minnerpaaffissamik ineriartortitsisoqarnissaa atuutsitsisoqalernissaalu.</p>	<p>Suliniummum Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfik tunngaviumik aqutsisuusaaq, periusissat, pitsaassusissaq sinaakkutissallu ingerlaavartumik pisorta qarfinni ataatsimut aalajangiinnaassusillit akuerisassavaat. Suliniummi uku suliarineqassapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pitsaassutsit atuuttut nassuiarneqarneri - ataatsimut periusissap sakkussallu ineriartortinneqarnissaa - best practice aallaavigalugu aaqqissuussinermi tunngavissat ineriartortinneqarnissaat - Pisorta qarfinni Ataatsimut Digitalimik Aaqqissuussinermi aqutsisussap ineriartortinneqarnissaa <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfiup ingerlatissavaa.</p>
1.d	<p>Kalaallit Nunaanni misissuineq tunngavigalugu aqutseriaasissamik suleqatigeeriaasissamillu pitsaasumik pilersitsineq.</p>	<p>Suliniummi matumani digitalinngortitsineq eqqarsaatigalugu pisorta qarfinni ataatsimut ingerlatsissusaaq pitsaanerpaamik aqunneqarnissaat suleqatigiissutaanissaallu misissorneqassaaq, tassanilu ineriartornissamut sulianillu ingerlatsinissaq aamma isigineqarumaarpoq.</p> <p>Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfik qitiusumik allattoqarfiup kommunillu akornanni suliniummum aqutsisutut inissimassaaq.</p> <p>Aqutsinissamut suleqatigiinnissamullu ilusissaq Naalakkersuisunit kommunalbestyrelsenillu aalajangiiffigineqassaaq.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfiup ingerlatissavaa.</p>

1.e	Pisortaqarfinni isumaqatigiissutit aalajangersimasut.	<p>It-qarnermi kiffartuussissutinik pissarsiniarnermut isumaqatigiissutinik aalajangersimasunik suliaqartoqassaaq. Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup pisortaqarfiit oqaloqatiginerisa kingorna pisariaqartinneqartut tunngavigalugit isumaqatigiissusiassat suliarissavai.</p> <p>Isumaqatigiissutit ima suliarineqassapput pisortaqarfiit pisariaqartitaminnut nalimmassaariaannanngorlugit. Pisortaqarfiup isumaqatigiissutit atorniannikkunigit, isumaqatigiissutini allassimasut aallaavigalugit sammisanut aalajangiisinnaassuseqassapput.</p> <p>Isumaqatigiissutit ingerlaavartumik IT-qarnermi kiffartuussissutaasartut aallaavigalugit amerliartortinneqassapput – ingerlatsinermut ineriartortitsinermullu isumaqatigiissutit takuneqarsinnaassapput.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup ingerlatissavaa.</p>
1.f	Pisortaqarfinni aqutsisunut IT-qarnermi isumaqatigiissusiornissamut pikkorissarneqarnissaannik pilersitsineq.	<p>Aqutsisunut immaqaluunniit IT-qarnermut attuumassuteqartunut pisiniarnissamut akisussaaffimmik tigummiartunut akeqanngitsumik pikkorissarneqarni atortussanik pikkorissarneqarnillu pilersaarusiortoqassaaq.</p> <p>Pikkorissarneqarni IT-qarnermi isumaqatigiissutit atornissaat aammalu IT-qarnermi isumaqatigiissutaasartuni ajornartorsiutaasartut iserfigineqassapput.</p> <p>Pikkorissarneqartunut siunertaassaaq namminneerlutit IT-qarnermut tunngasunik inatsisini allassimasunik malittarisqaarlutik pisisinnaalernissaat.</p>
1.g	Digitalinngortitsinissamut inatsisiliornissamut ilitsersuummi suliaqarnissaq.	<p>Digitalinngortitsinissamut inatsisiliornissamut ilitsersuutit ilaatigut ukua iserfigissavaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitalimik imminut sullissinnaanermut aaqqiissutit nittartakkallu iserfigineqarsinnaaneri - Inuit digitalimik atuisinnaanngitsut digitalimik atuinissamut peqataatinnginneqarnissaat - Sulianik sullissinermi periutsit namminneq ingerlasut: Eqqoriaanertaqanngitsumik

		<p>piumasaqaasersuineq. Eqqoriaanertalimmik piumasaqaasersuineq (eqqoriaaneq annikinnerusoq)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paasissutissanik atueqqinneq, paasissutissanik piginnittut kiisalu paasissutissanik illersuineq - Digitalimik attaveqaaqatigiinneq: MitID, Digitalimik allagarsiat, NemKonto, isertitat assigisaallu - Navianaataasinnaasut eqqarsaatigalugit tunngavilersuisinnaaneq <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup ingerlatissavaa.</p>
1.h	Kalaallit Nunaanni pisorta qarfinni digitalinngorsaanerunissaq anguniarlu pikkorissarfissanik ineriartortitsineq	<p>Pisorta qarfinni digitalinngortitsiniarneq sulisut immikkoortullu assigiinngitsut akornanni piginnaasassanik pisariaqartitsivoq.</p> <p>Taamaattumik periusissiap matuma ingerlanneqarnerani pisorta qarfinni pikkorissaanissamut pilersaarummik sanasoqassaaq, taannalu aqutigalugu Kalaallit Nunaanni pisorta qarfiit suliffeqarfimminni digitalinngortitsiniarnerat ikorfartorneqassalluni.</p> <p>Pikkorissaanermut pilersaarut siammasissuussaaq sullinniakkallu assigiinngisitaassallutik.</p> <p>Pikkorissaanerup imassaa eqqarsaatigalugu pisorta qarfinni pisariaqartitat misissorneqassapput. Periusissiap matuma ingerlanerani pikkorissaanissamut pilersaarut suliarineqassaaq pikkorissaasoqassallunilu, periusissiallu naammassinissaanut nalilersorneqassalluni arlaatigut pikkorissaanerit aaqqissuunneqassanersut.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup ingerlatissavaa.</p>
1.i	Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinissamut periusissiami anguniarneqartut pillugit pikkorissaanissaq anguniarneqartassaaq	<p>Pisorta qarfinni digitalinngortitsisoqassappat, pisorta qarfinni sulisut assigiinngitsut piginnaasaqartariaqarput.</p> <p>Pisorta qarfimmi periusissiap matuma ingerlanerani digitalimik piginnaasat annertusarniarlugit, periusissiami matumani anguniarniarneqartuni tamani piginnaanngorsaaneq ilanngunneqassaaq. Taamaaliornikkut periusissiami anguniarneqartut iluini ilisimasassat qulakkeerneqassapput kiisalu</p>

	<p>pisortaqarfinni piginnaasat siammasissuunissat anguneqassalluni.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfiup ingerlatissavaa.</p>
--	--

Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarnissaq pitsaaneq		
ID	Anguniarneqartoq	Akisussaaffik
2.a	Paasissutissanik illersuinissamut periusissiamik atuutsitsilernissamut kommunitut ikiuunneq.	<p>Periusissiap aallartilaarnerani Pisortat Digitalinngorsaaneramik Aqutsisoqatigiivi aalajangerput kommunit paasissutissanik illersuinissaannut nunat tamalaat akornanni ingerlanneqartut pitsaaqataannik periusissiornissaannut kommunit Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit ikiorneqarsinnaassasut.</p> <p>Kommunit namminneerlutik paasissutissanik illersuinissamut pitsaassutissaminnik toqqaassapput ingerlatssissallutilli, Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmi suliniutip ingerlannissaannut iliuserineqartunullu tunngatillugu ikiorneqarsinnaassallutik.</p> <p>Taakkua saniatigut kommuunit avataanit ikiorneqarnissamut aisuqaatiginninniarnermut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akit kiffartuussissutillu naapertuunnissaat anguniarlugu siunnersorneqarsinnaapput.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
2.b	Paasissutissanik illersuinissamut periusissiamik atuutsitsilernissamut siunnersuineq.	<p>Suliffeqarfiit namminersortut paasissutissat illersorneqarnissaat pillugit periusissiamik nunat tamalaat akornanni atornerqartut pitsaatigisumik atulersitsiniarpata, Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfik ikiuussinnaassaaq. Taamaaliornissaq eqqarsaatigalugu paasissutissat ilitsersuutillu tamanit takuneqarsinnaasunngortinneqassapput.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
2.c	Upalungaarsimaneq pillugu pilersaarutitut sungiusaatissanillu suliaqarnissamut siunnersuineq.	<p>Suliffeqarfik nittartakkatigut susoqarsinnaaneramik imminut illersorsinnaanissaannut upalungaarsimanissamut pilersaarutitut sungiusaatillu pingaarutilerujussuutut inissisimapput.</p>

		<p>Saassussineq aallartikkaangat, upalunaarsimaniarnissamut periussissaq kingusinaartarpoq, taamaattoqartillugulu suliffeqarfiup ingerlataani paasissutissaataannilu eqqugaasinnaanerpaaat suussusersineqartariaqarput.</p> <p>Nittartakkakut saassussineq unitsinneqapallappat, aningaasartuutissat annikinnerussapput – uani aningaasat sulisullu suliffeqarfiup atugassai eqqarsaatigineqarput.</p> <p>Uani tamat takusinnaassaannik upalungaarsimanissamut pilersaarutit sungiusaatillu pillugit paasissutissiisoqarlunilu ilitsersuusiortoqassaaq.</p> <p>Suliasaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
2.d	<p>Periussissiap matuma ingerlannerani qitiusumik allattoqarfimmi ISO 27001-imik atuutsitsilerneq.</p>	<p>Suliniut una 2022-mi aallartisarneqarpoq, periussissiallu ingerlanneqarnerani aamma ingerlatiinnarneqassalluni.</p> <p>Nunat tamalaat akornanni paasissutissat illersorneqarnissaannut periussissiamik akuerineqartumik atuilernissap siunertaraa EU-mut qinnutigineqarsinnaalerniassammat Kalaallit Nunaat nunaasoq EU-p isumaqatigiissuteqarfigisaata avataaniittoq, sillimaniarnikkut qulakkeerneqarsinnaasoq.</p> <p>Paasissutissat illersornissaannut periussissiaqarnikkut suliffeqarfimmit tulliuttut ilisimaneqarnissaat qulakkeerneqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paasissutissat qanoq isillutik suliffeqarfiup iluaniilertarpat? - paasissutissat suliffeqarfiup iluani qanoq ingerlaartarpat? - paasissutissat qanoq ittut immikkut suliarineqartariaqarpat, sorliit systemimut, serverinut, attaveqaatinut, digitalimik aaqqiissutinut kiisalu pisattatigut initigullu immikkut piumasaqaatitaqarpat? <p>Suliniut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>

2.e	<p>Pisortaqarfinni aqutsisunut paasissutissatissanik nittartakkatigullu sillimaniarneq pillugu ilinniartitsinissamut pilersaaruserneq.</p>	<p>Paasissutissanut nittartakkatigullu sillimaniarnermut periutsip pitsaassusissaa aqutsisut tunniusimanageranit ilusilerneqartarpoq. Tamanna peqqutaalluni periusissiap matuma ingerlannerani pisortaqarfinni aqutsisunut ilinniartitsisoqassaaq, taanna aqqutigalugu nunat tamalaat sumiiffiullu nalaani navianaataasinnaasut, aqutsisut akisussaaffii kiisalu suliffeqarfiup iliuuseqarnissaannut best practicer ersersinneqassapput.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
2.f	<p>Nittartakkamik pilersitsineq, taanna aqqutigalugu innuttaasut suliffeqarfiillu ulluinnarni qularnaatsumik nittartakkatigut periuseqarsinnaanermut siunnersuutiniq ilitsersuutinillu atuarsinnaassapput.</p>	<p>Inuusuttunut inersimasunullu nittartakkatigut qularnaatsumik periuseqarnissaq pillugu siunnersuutiniq ilitsersuutinillu pisariaqartitsisoqarpoq, taakkua tamanit takuneqarsinnaasunngorlugit pisortaqarfiillu paasissutissiisutut ersitsillugit saqqummiunneqassapput.</p> <p>Suliniut pillugu pingaartilinnik paasissutissarpassuaqarpoq, taakkualu pingaarnersioriarlugit Kalaallit Nunaannut nalimmassarneqassapput, atoruminartumillu nittartagaliortoqassalluni.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
2.g	<p>Pisortaqarfinnut, namminersortunut innuttaasunullu paasititsiniaaneq.</p>	<p>Paasissutissat nittartakkatigullu sillimaniarneq pillugu paasititsiniaasoqassaaq, paasissutissiinerup siunertarissavaa ajornartorsiut pillugu ingerlaavartumik eqqaasitsisoqartarnissaa. Paasititsiniaanermi Kalaallit Nunaanniittut ataatsimut saaffigineqassapput, tassa imaappoq pisortaqarfiit, namminersortut innuttaasullu paasisassaannik saqqummiisoqassaaq.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
2.h	<p>Kalaallit Nunaanni attaveqaatini navianarsinnaasut suussusersinissaat.</p>	<p>Kalaallit Nunaanni nittartakkatigut illersorsinnaanerup nukittorneqarnissaanut atatillugu nunatsinni attaveqaatit inuiaqatigiinnut pingaarutillit navianartorsiorsinnaasut suussusersineqassapput. Pisortaqarfinnit namminersorlutillu oqartussat suliffeqarfiutaannit oqaloqateqarneq tunngavigalugu</p>

		<p>pingaarnersiuisoqassaaq, taannalu aallaavigalugu immikkoortuni aaqqiissutit atortut pisariaqartinneqartut inuiaqatigiinnullu pingaarutillit suussusersineqassapput. Suliniut annertoorujussuuvoq, naatsorsuutigineqarporlu suliaq periusissiap ingerlanera tamaat ingerlanneqassasoq.</p> <p>Suliniut Digitalingortitsinermut Aqutsisoqarfimmit pigineqarpoq, suliniulli taamaallaat iluatsissinnaavoq pisorta qarfiit namminersorlutillu oqartussat suliffeqarfiutaat piginnittoqataagunik.</p>
2.i	<p>Pisorta qarfinni sillimaniarneq anguniarlugu teknikkigit iliuusissat pillugit kaajallaasiaq aammalu namminersortunut sillimaniarneq eqqarsaatigalugu teknikkigit iliuuserineqarsinnaasut pillugit ilitsersuut.</p>	<p>Pisorta qarfinni nittartakkatigit illersorsinnaaneq pillugu piumasaqaateqartoqartariaqarpoq, aammalu namminersortut taakkua pillugit ilitsersorneqartariaqarlutik.</p> <p>Ullutsinni pisorta qarfinni namminersortullu akornanni nittartakkatigit illersorsinnaanerup inissisimaffii assigiinngitsorujussuupput. Pisorta qarfinni namminersortunilu nittartakkatigit illersorsinnaaneq pillugu piumasaqaateqartoqarnissaa innersuussuteqartoqarnissaalu pingaaruteqarpoq.</p> <p>Suliniut Digitalingortitsinermut Aqutsisoqarfimmit pigineqarpoq, suliniulli taamaallaat iluatsissinnaavoq pisorta qarfiit namminersorlutillu oqartussat suliffeqarfiutaat piginnittoqataagunik.</p>

Paasissutissat		
ID	Anguniarneqartoq	Akisussaaffik
3.a	<p>Kalaallit Nunaanni paasissutissanut periusissiorneq.</p>	<p>Paasissutissanut periusissiaq una Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni digitalimik ineriartortitsinissamut anguniagassanik piviusunngortitsiniarnermi qitiusumik sakkussaavoq.</p> <p>Taamaattumik paasissutissanik periusissiap Kalaallit Nunaanni pisorta qarfiit ataatsimut namminersortullu soqutigisaattut atuutsinneqalernissaa pingaaruteqartorujussuuvoq.</p> <p>Paasissutissanut periusissiami ilanngunneqartussat:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Kulturi inuillu - Aaqqissuussaaneq pitsaassuserlu - Sillimaniarneq inuillu inuunerat pillugu politikki - Paasissutissat pillugit periusissaq, paasissutissanik pilersitsineq ilusilersuinerlu – tassuuna Kalaallit Nunaanni aqutseriaaseqartoqassaaq. <p>Saniatigullu aamma paasissutissat, paasissutissat pitsaassusaat, paasissutissat pillugit pissuserissaarnissaq, ineriartortitsinermi paasissutissat pissarsiarienqarsinnaanissaat eqqarsaatigalugit digitalinngortitsisoqassaaq.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
3.b	Kalaallit Nunaanni paasissutissatigut periarfissat.	<p>Kalaallit Nunaanni paasissutissat annertuut pigineqareerput. Maannakkulli Kalaallit Nunaanni paasissutissat qanoq ittut pigineqarnersut iluamik ilisimaneqanngilaq, kiisalu paasissutissat atorlugit periarfissat aamma suussusersineqarnikuugatik.</p> <p>Misissuinermi sumiiffiit, paasissutissanik peqanngiffiit aammalu paasissutissat pillugit suliaqartoqalissagaluarpat suut periarfissaanersut nalilersorneqassapput.</p> <p>Misissuinermittaat paasiniarneqassaaq paasissutissat pitsaassusaat takutinniakkatut atorsinnaanersut, aammalu paasissutissat aalajangiinissamut tunngaviusinnaanersut. Kiisalu aamma misissorneqassalluni paasissutissat siammarterneqarsinnaanersut.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
3.c	Periusissiap matuma ingerlanneqarnerani Kalaallit Nunaanni pisorta qarfinni silassorissuutitanik minnerpaamik marlunnik aallartisaasoqassaaq	<p>Siunissami nunat tamalaat akornanni sulinermi silassorissuutitaq atornerqarneruleralluttuinnassaaq. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni silassorissuutitaq pillugu misilittaasoqartariaqarpoq, suut periarfissaanersut paasiniarneqassaaq kiisalu ineriartorneq ingerlatsinerlu malinnaavigineqassallutik.</p> <p>Periusissiap matuma ingerlanerani minnerpaamik silassorissuutitat marluk suliniutigineqarnissaat aallartisarneqassaaq. Suliassarfiit sorliit</p>

		<p>toqqarneqassanersut 3.b-mi anguniarneqartumit aallaaveqarumaarput.</p> <p>Suliniutip aqunneqarnissaanut Digitalingortitsinermut Aqutsisoqarfik akisussaasuusaaq, suliassaqarfiilli toqqarneqartut suliniummik aqutsisuussallutik.</p>
3.d	Tunngaviumik paasissutissanut programmi.	<p>Periusissap ingerlannerani ineqarnermut sanaartukkanullu nalunaarsuiffik, nunaminertanut nalunaarsuiffik attuumassuseqarnermullu nalunaarsuiffik digitaliseererneqassapput.</p> <p>Digitalingortitsinermut atatillugu piffissami qaninnermi aaqiissutissamik aammalu piffissami ungasinnerusumik attuumassuseqarnermut nalunaarsuiffiup aaqiiffigineqarnissaa isiginiarneqassaaq, kingulleq ineqarnermut sanaartukkanullu nalunaarsuiffimmut aammalu nunaminertanut nalunaarsuiffimmut pingaaruteqartorujussuuvoq.</p> <p>Digitalingortitsinermut Aqutsisoqarfik programmimik aqutsisuusaaq.</p>
3.e	Nunap aqqinut toqqorsiviup digitaliseererneqarnissaa.	<p>Oqaasileriffiup kissaatigaa periusissiap ingerlanneqarnerani nunap aqqinut toqqorsiviup digitaliseererneqarnissaa, taannalu maannamut nunap aqqinut digitalingortitsikkanut arlaatigut atassuteqartinneqarnissaa aamma kissaatigineqarsimavoq.</p>

Sullissivik.gl		
ID	Anguniarneqartoq	Akisussaaffik
4.a	Atuisut sullissivik.gl-imik atuinermanni ingerlaarfiisa misissorneqarneri.	<p>Periusissiap ingerlanneqarnerani atuisut inuunerminni inissisimaffii aalajangersimasut aallaavigalugit ingerlaarfii tallimat pitsanngorsarneqassapput.</p> <p>Atuisut ingerlaarfiisa toqqarniarnerinut pisortaqarfiit attuumassusillit peqataatillugit aalajangerneqassapput. Anguniagaavoq atuisut pisariitsumik pissusissamisoortumillu aqqutissarsiuunnissaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paasissutissat pissarsiariumasatit pissarsiarisinnaassavaat - Pisortaqarfiit attuumassusillit takusinnaassavaat

		<p>- Imminut kiffartuussiffiit atugassatik nassaarisinnaassavaat</p> <p>Pisortaqarfinnut ingerlaavartumik ilitersuusiortoqartassaaq, tassanilu tekniskimik aaqqissuussani atuisut ingerlaarfissai eqqarsaatigineqareertassapput.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
4.b	Sullissivik.gl-imi atuisut ingerlaarfiinik atuutsitsilerneq	<p>Misissuinermit paasisat aallaavigalugit sullissivik.gl-imi atuisut ingerlaarfii atuutsinneqalissapput. Taamaaliornissamut ilaatigut tekniskimik ineriartortitsineq pisariaqartinneqassaaq, tassungalu pisortaqarfiit attuumassusillit suleqatigineqassapput.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
4.c	<i>Uanga quppernera – innuttaasoq ineriartortinneqassaaq.</i>	<p>Uanga quppernerami pisortaqarfinnit paasissutissat pigineqartut takuneqarsinnaapput, soorlu akileraartarnermut attuumassusillit, akiitsut assigisaallu.</p> <p>Taamaaliussaguttali pisariaqarpoq pisortaqarfiit paasissutissaataasa digitalinngorlugit saqqummersinneqarsinnaasunngortinnissaat. Suliniut una ingerlanneqassappat ingerlaavartumik oqaloqatigiittoqartariaqarpoq pisortaqarfiillu assigiinngitsut peqataatinneqartariaqarlutik.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
4.d	<i>Uanga quppernera appi misissorneqassaaq.</i>	<p>Pingaaruteqarpoq sullissivik.gl-ip ineriartortittuaannarnissaa, taamaalilluni innuttaasut ilisimassavaat sumi inissimasoqarnerneq. Tablet smartphonellu innuttaasut inuunerannut ilaaneruleraluttuinnarput siunertaavorlu digitalimik imminut sullinnissamut periarfissat sullissivik.gl-imiittut aamma ineriartortinneqassasut.</p> <p>Uanga quppernera atorlugu, tamanna ingerlanneqarsinnaavoq, tassanimi innuttaasut ataasiakkaat pillugit paasissutissat iserfigineqarsinnaammata. Uanga quppernerma appinngornissaanut suut periarfissaassanersut,</p>

		<p>takorluugaanersut saqqummernissanullu minnerpaamik piumasaqaatissat misissorneqassapput.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
4.e	<i>Uanga quppernera appi ineriartortinneqassaaq.</i>	<p>Misissuinnermit paasisat aallaavigalugit periarfissatut pingaarnersiutigineqartut periarfissaalersillugit Uanga quppernerma appitaa suliarineqarlunilu saqqummersinneqassaaq.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
4.f	Uanga suliffeqarfiutiga pillugu misissuineq.	<p>Periusissiap siuliani sulliffivik.gl-ikkut suliffeqarfiit pisortaqarfiit inuussutissarsiutilinnut nittartakkatigut digitalimik aaqqiissutaasinnaasunik periarfissaqalerput. Pisortaqarfiit suliffeqarfiit pillugit paasissutissanik peqaqaat, taakkualu atorluarneqarsinnaapput.</p> <p>Sulianik aalajangiiffissalinni ingerlatsinermi ersarinnerusumik ingerlatsisoqalernissaa anguniagaavoq kiisalu suliffeqarfik pillugu pisortaqarfiit paasissutissanik sunik peqarnersut takuneqarsinnaassalluni. Misissuinnermi pisortaqarfiit suliffeqarfiillu naatsorsuutigisaat kiisalu <i>Uanga suliffeqarfiutiga</i>-mut piumasaqaataasut inissinneqassapput.</p> <p>Suliassaq Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
4.g	<i>Uanga suliffeqarfiutiga inerisarneqassaaq.</i>	<p>Misissuinnermit paasisat aallaavigalugit periarfissatut pingaarnersiutigineqartut periarfissaalersillugit Uanga suliffeqarfiutima quppernera suliarineqarlunilu saqqummersinneqassaaq.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>

Digitalimik peqataatitsineq		
ID	Anguniarneqartoq	Akisussaaffik
5.a	Misissuisoqarnissaa: Kalaallit Nunaanni digitalimik peqataatitsinissamut tunngavissat malittarisassallu.	<p>Digitalimik peqataatitsineq MR-DIGITAL-imi EU-milu pingaartinneqartorujussuuvoq.</p> <p>MR-DIGITAL-imi suleqatigiinnermi paasineqarpoq nunat avannarliit baltiskiusullu innuttaasoqartut arlaannik tunngaveqarlutik digitalimik aaqqiissutinik atuingitsunik. Taakkualu tassaapput innuttaasut utoqqaat arlaatigulluunniit piginnaanikinnerusut, nunasisut ilaat kiisalu inuusuttut inersimasullu. Suleqatigiissitami aappa paasineqarput nunat tamarmik immikkuullarissamik digitalimik peqataatitsinissamut unammilligassaqartut.</p> <p>Misissuineq aallaavigalugu Kalaallit Nunaanni digitalimik peqataatitsinissamut unammilligassat misissorpeqassapput, tunngavissineqassallunilu Kalaallit Nunaanni anguniagassatut inissiinissaq.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>
5.b	Kalaallit Nunaanni nittartagaq iserfigineqariaannaasoq pillugu periusissiaq.	<p>EU-mi inatsisinut nittartakkat iserfigineqariaannaasut ilaapput, tasanilu digitalimik aaqqiissutit atortui pillugit assigiinngitsunik piumasaqaateqarpoq, soorlu innuttaasut qalipaatinik takunnissinnaanngitsut isigiarsuttullu aaqqiissutinik atuisinnaanissaat pillugu.</p> <p>Inatsisitigut suliassaqarfik una annertoorujussuuvoq, periusissiamilu ukkatarerusupparput Kalaallit Nunaanni qanoq iliorluta nukissat pigisagut atorlugit nittartakkat iserfigineqariaannaaneri pitsanngorsarsinnaanerigut tasanilu aamma nittartakkat iserfigineqariaannaanissaat pillugu angorusutagut qaffassarniassallutigit.</p> <p>Suliniut Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq.</p>

Digitalinngortitsineq eqqarsaatigalugu kikkut sunik suliaqassappat?

Pisortat Digitalinngorsaaneermik Aqutsisoqatigiivi / Fælles Offentlig Digital Porteføljestyregruppe

Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinermit periusissionermermi anguniarneqartut aningaasanut inatsimmi kontomit 10.98.02 – Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinermit periusissiamik atuutilersitsineq-mit aningaasalersorneqassapput.

Pisortat Digitalinngorsaaneermik Aqutsisoqatigiivi - Det fælles offentlige porteføljestyregruppe (PDA), nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinermit periusissiami anguniarneqartunut aningaasaliisuuvoq. Suliniutit ataasiakkaat allatut aningaasalersorneqassapput.

PDA ukiumut ataasiarlutik Naalackersuisunut aammalu Aningaasaqarnermit Akileraartarnermullu Ataatsimiitsitaliamut periusissiami anguniarneqartut killiffii pillugit nalunaarusiortassapput.

Pisortat Digitalinngorsaaneermik Aqutsisoqatigiivisa Qitiusumik allattoqarfimmi kommuninilu aalajangiisartunut pisortaqrarfiit iluanni digitalinngortitsinissamut iliuuseriniagaannut suliniutigisaannullu ataqatigiissaarisuullutillu siunnersuisuupput.

Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfik

Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfiup nuna tamakkerlugu digitalimik aaqqiissutit ingerlatarei:

- PITU
- NemKonto
- NemID/MitID
- Digitalimik pisortanit allagarsisarneq
- Tunngaviumik paasissutissanut programmi, paasissutissanik ingerlatsissut ilanngullugu

Aqutsisoqarfittut nuna tamakkerlugu pisortaqrarfiit paasissutissatigut nittartakkatigut sillimaniarneq suliarisaraarput. Tamanna isumaqarpoq innuttaasut, suliffeqarfiit pisortaqrarfiillu paasissutissatigut nittartakkatigullu sillimaniarnissaannut tunngasunik siunnersuullutalu paasissutissiisartugut.

Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqarfimmit qitiusumik allattoqarfiup serveriani attaveqaataanillu ingerlatsivugut. Tassani naalackersuisoqarfiit naalackersuisoqarfiillu ataaniittut immikkoortortaqrarfiit tamaasa sullitaraagut.

Taakkua saniatigut Aqutsisoqarfittut ataani allassimasut aamma suliaragaat:

- sullissivik.gl-imik ineriartortitsineq ingerlatsinerlu, taakkuali ingerlappagut digitalimik attaveqarneq, digitalimik aaqqiissutit nittartakkatigoortut aammalu databasemik ingerlatsineq ineriartortitsinerlu pillugit siunnersuinitta saniatigut.
- Una tamakkerlugu digitalinngortitsinermit suliniutit *Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinermit periusissiami* allagaasimasut malillugit suliaqarneq aammalu IT-qarnermi sulianik ingerlatsineq aammalu pisortaqrarfinni ataatsimut suliniutinik ingerlatseriaaseq pillugu siunnersuineq.
- Qitiusumik allattoqarfimmi IT-qarnermi pisiaannik akuersineq aammalu IT-qarnermi isumaqatigiissutit pillugit siunnersuineq kiisalu pilersuisunik aqutsineq.

- Paasissutissanik nuussineq paasissutissanillu suliaqarneq pillugu siunnersuineq isumaqatigiissutinillu isumaqatiginninneq.

Inussuk IT

Inussuk IT immikkoortorta qarfiuvoq aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu tunngatillugu systememik qitiusumik allattoqarfimmi kommuuninilu atornerqartunik ingerlatsisusoq. Tassani pineqartut tassaapput aningaasaqarnermut systemi, akissarsisitsinermit systemi, sulisoqarnermit systemi, sulisimanermit nalunaarsuiffik kiisalu sulisussat pilersaarusernerannut systemi. Aningaasaqarnermut systemi ingerlavoq, sulisoqarnermullu atortut allat maanna atuutsikkiartuaarneqarlutik. Ukiuni tulliuttuni tulleriaarlutik ingerlatsinermit nuukkiartuaassapput.

Kommuunit

Kommuunit namminneerlutik serveritit attaveqaatitillu ingerlataat, IT-qarnermullu atortunik piginneqataasuupput taakkualu Inussuk-IT-ip aqutarai. Taakkua saniatigut kommuunit namminneerlutik digitalimut periusissianik, suliniutinik digitalimillu aaqiissutinik innuttaasunut atuuttussanik ineriartortitsillutillu ingerlataqartarput.

Center for Cybersikkerhed

Center for Cybersikkerhed pillugu inatsimmi allasimasut aallaavigalugit inuiaqatigiinni pisortaqrarfiit pisariaqartinneqartut Center for Cybersikkerhedip sullissiviannut peqataasinnaapput. Tassani attaveqaatit ingerlaarfii nakkutigineqartarput kiisalu pisortaqrarfiit suliffeqarfiilluunniit IT-kkut sillimaniarnermi aaqiissuusaanerit misissorneqarsinnaalluni.

Nittartakkatigut saassusisoqassagaluarpat centeri ilisimasatigut hackerillu kikkuuneranni misissuinermit ikuiussinnaapput. Digitalinngortitsinermit Aqutsisoqrarfiup Center for Cybersikkerhed 2022-mi suleqatigiinnissamat isumaqatigiissuteqarfigai, tassanilu ilaatigut siunnersuineq ilinniartitsinerlu isumaqatigiissutigineqarput.

Politiit Isertortumik Paasiniaasartui

Politiit Isertortumik Paasiniaasartui (PET) naalagaaffiup isertortumik sillimaniarnermilu paasiniaasartorai. Ukiuni kingullerit PET-ikkut Kalaallit Nunaanniinnerulernikuupput tassanilu siunnersuineq paasissutissat illersorneqartarneri ukkatarineqarlutik, aammali peruserineqartut ajunnginersut isiginiarneqarlutik.